

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Doelstelling	4
Het bestuur	4
Partnerorganisatie in Afrika	5
De Rechtswinkel in Huye, Rwanda.....	5
De Rechtswinkel in coronatijd	6
Gratis informatienummer	6
Financiële verantwoording	8
Inkomsten en Uitgaven	8
Balans	9
Toekomstplannen	10
Het bestuur	10

Voorwoord

Net als vorig jaar, heeft de Stichting Initiatives for Peace and Human Rights (SIPHR) last gehad van de uitbraak van het Covid 19-virus. Noodmaatregelen om de verspreiding van het virus in te dammen zorgden voor grote veranderingen in het maatschappelijk leven. Sociaal contact moest zo veel mogelijk worden beperkt en het openbare leven werd getroffen door verschillende, al dan niet gedeeltelijke, lockdowns. Ook in Rwanda, golden lockdowns waarin iedere niet-noodzakelijke verplaatsing werd verboden.

Voor SIPHR en onze Rwandese partnerorganisatie iPeace hadden deze maatregelen vergaande gevolgen. In 2021 heeft de Rechtswinkel, net als in 2020 niet kunnen functioneren zoals voor de uitbraak van Covid gebruikelijk was. Door de beperkende maatregelen die golden was het voor onze doelgroep niet of nauwelijks mogelijk om naar de Rechtswinkel te komen. Gelukkig is het gelukt om ook in dit moeilijke jaar de Rechtswinkel draaiende te houden en onze doelgroep, zij het voornamelijk telefonisch, van gratis rechtshulp te voorzien. Hoe we dat voor elkaar hebben gekregen zal verderop in dit jaarverslag aan bod komen.

Ondanks deze uitdagingen hebben de bestuursleden van SIPHR en de medewerkers van onze Rwandese partnerorganisatie iPeace zich ook dit jaar weer vol ambitie vrijwillig ingezet om fondsen te werven en de Rechtswinkel tot een succes te maken. Samen hebben wij ook dit jaar een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan mensenrechteneducatie en rechtshulp in Rwanda. Ik dank alle bestuursleden en medewerkers daarvoor hartelijk!

Annemarieke Beijer

Voorzitter

Doelstelling

Stichting Initiatives for Peace and Human Rights (SIPHR) is een Nederlandse non-profit organisatie die ernaar streeft om door middel van gratis rechtshulp en voorlichting mensen te helpen om op te komen voor hun meest basale mensenrechten.

Wereldwijd zijn veel mensen uitgesloten van het rechtssysteem, doordat zij niet over de kennis en de financiële middelen beschikken om gebruik te maken van juridische dienstverlening. Met name personen in een financieel kwetsbare situatie, zoals vrouwen en ouderen, zijn daardoor vaak onvoldoende in staat om schendingen van hun rechten te kunnen aankaarten. Hierdoor blijven ongelijkheid en onrechtvaardigheid bestaan.

Mensen leren wat hun rechten zijn en hen helpen deze te gelde te maken is een eerste stap om hier wat aan te doen. Door voorlichting te geven over relevante juridische thema's, zoals erfrecht, familierecht en eigendomsrecht en gratis rechtshulp te verlenen bij juridische conflicten, beoogt SIPHR iedereen toegang te geven tot het rechtssysteem. Uiteindelijk hoopt SIPHR hiermee bij te dragen aan een eerlijkere en rechtvaardigere samenleving.

Het bestuur

In 2021 was het bestuur van SIPHR samengesteld uit de volgende personen:

Annemarieke Beijer (*secretaris, voorzitter sinds december 2021*)

Paulien de Morree (*voorzitter, secretaris vanaf december 2021*)

Karlijn Soppe (*penningmeester*)

Jorien Bakker

Floribert Ngakani

Elvis Mbembe (*president iPeace*)

Het bestuur

Partnerorganisatie in Afrika

SIPHR vindt het belangrijk om aan te sluiten bij lokale initiatieven, omdat lokale mensenrechtenorganisaties als geen ander weten welke kennis nodig is en hoe de beoogde doelgroepen het beste kunnen worden bereikt. Ook in de uitvoering van de door SIPHR ondersteunde projecten wordt nadrukkelijk samengewerkt met de lokale bevolking in Rwanda. Daarom werken wij samen met een lokale partnerorganisatie, Initiatives for Peace and Human Rights (iPeace). iPeace is een lokale NGO met afdelingen in Burundi, de Democratische Republiek Congo en Rwanda. iPeace is in 2006 opgericht door lokale juristen, omdat er in het Grote Merengebied grote behoefte bleek te zijn aan mensenrechteneducatie en gratis rechtshulp en er destijds maar weinig organisaties zich specifiek hiervoor inzetten. Sinds haar oprichting heeft iPeace vele succesvolle projecten uitgevoerd die hebben bijgedragen het vergroten van het juridische bewustzijn en de toegang tot het lokale rechtssysteem. Deze lokale organisatie wordt beheerd door lokale juristen met gedegen kennis van de relevante thema's en binding met de regio.

De Rechtswinkel in Huye, Rwanda

Net als voorgaande jaren heeft SIPHR zich in 2021 ingezet voor de Rechtswinkel van iPeace in Huye. Toegang tot het recht is in Rwanda niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel inwoners van rurale gebieden in Rwanda hebben nauwelijks mogelijkheden om schendingen van hun rechten aan te kaarten. Vaak beschikken ze niet over de noodzakelijke kennis van het recht en hebben ze onvoldoende financiële middelen om zich de hulp van een commerciële advocaat te veroorloven. Met name kwetsbare groepen krijgen hierdoor vaak niet waar zij recht op hebben.

Om deze mensen te helpen biedt de Rechtswinkel gratis rechtshulp aan mensen in het zuiden van Rwanda die niet over de financiële middelen beschikken om commerciële rechtsbijstand in te schakelen. De juridische adviezen worden gegeven door rechtenstudenten van de University of Rwanda. Normaal gesproken ontvangen zij op het kantoor van de Rechtswinkel in de stad Huye cliënten uit de regio. Zij worden daarbij begeleid door ervaren advocaten. In 2021 is de rechtshulp vrijwel uitsluitend via de telefoon verleend. Vragen waar de hulpverleners van de Rechtswinkel mee te maken krijgen gaan veelal over familierecht, erfrecht of eigendomsrecht. De meerderheid van de cliënten van de Rechtswinkel is vrouw. Waar mogelijk proberen de hulpverleners van de Rechtswinkel juridische problemen op te lossen zonder gang naar de rechter. Soms is het geven van informatie of het schrijven van een juridische brief afdoende. Ook bemiddeling of het aankaarten van de kwestie bij de lokale autoriteiten volstaat soms om het probleem op te lossen. Blijkt een gang naar de rechter wel vereist, dan schakelt de Rechtswinkel een pro-bono advocaat in die de rechtzoekende bijstaat in de rechtbank. Meer informatie over dit project vindt u op www.siphr.nl/rechtswinkel.

De Rechtswinkel in coronatijd

Als gevolg van de coronamaatregelen in Rwanda was het niet langer mogelijk om rechtshulp te bieden zoals we gewend waren. De lockdowns in Rwanda noodzaakten tot de tijdelijke sluiting van de fysieke Rechtswinkel. Ook als deze er niet waren, zorgden beperkende maatregelen om de verspreiding van het Covid 19-virus in te dammen ervoor dat onze doelgroep niet of nauwelijks naar de Rechtswinkel kon komen. Voor de medewerkers van de Rechtswinkel was het in 2021 ook niet mogelijk om op locatie trainingen te geven over relevante juridische onderwerpen.

Gratis informatienummer

Gelukkig was de Rechtswinkel al die tijd wel telefonisch bereikbaar. Aangezien de coronacrisis nog niet voorbij is en er nog steeds beperkende maatregelen gelden, zijn telefonische consulten in veel gevallen nog steeds de aangewezen manier om mensen te voorzien van gratis juridisch advies. Om de Rechtswinkel te kunnen bellen moeten mensen echter telefoonkosten betalen. Omdat wij de armste inwoners van Rwanda tot onze doelgroep rekenen is dat niet ideaal. We vrezen dat de doelgroep die onze gratis rechtshulp het hardst nodig heeft, ons daardoor niet kan bereiken. Omdat wij ook de groep zonder de financiële middelen om zelf voor de telefoonkosten op te draaien niet in de kou willen laten staan, hebben wij ons net als vorig jaar ingezet om financiering te werven voor een telefoonnummer waarop mensen de rechtswinkel kosteloos kunnen bellen.

De gratis telefoonlijn heeft fantastisch gewerkt. Alleen al in de eerste helft van 2021 zijn er 992 telefoontjes binnengekomen, de meerderheid afkomstig van vrouwen (54 %). Ongeveer 81 procent van de bellers (804 personen) waren afkomstig uit rurale gebieden. Zij hebben dus gratis advies kunnen krijgen zonder dat ze een lange reis hoefden te maken. De meeste vragen betroffen het familierecht. Daarbinnen ging het in 28 % van de gevallen over kinderalimentatie, het recht van het kind op financiële ondersteuning door de vader. In 25% van de zaken ging het om huiselijk geweld. Door de financiële en psychische problemen die gezinnen hebben ondervonden door de pandemie en de daarmee samenhangende lockdowns, hebben gezinnen veel stress ondervonden. Hierdoor is in 2021 huiselijk geweld toegenomen. De telefonische hulplijn heeft de hulpvragenden kunnen helpen met advies en bijstand.

De medewerkers van iPeace hebben hun cliënten onder andere ondersteund bij het voeren van procedures, bijvoorbeeld door het opstellen van juridische documenten. Daarnaast hebben zij geholpen met het vinden van buitengerechtelijke oplossingen, zoals mediation. Hiervan was sprake in 2% van de zaken. Mediation vond vooral plaats tussen gezinsleden en buurtgenoten, om de sociale verhoudingen tussen de betrokkenen niet onnodig op scherp te stellen. Verder hebben de teamleden van iPeace 203 brieven geschreven naar diverse (overheids)instanties om het standpunt van hun cliënten duidelijk te maken of om de instanties te verzoeken om meer informatie. Om dit alles te kunnen doen is een kantoortje gehuurd in Huye. Hier konden de cliënten ook documenten etc. komen scannen. Iets wat in hun eigen buurt niet mogelijk is.

Dankzij de subsidies (verworven in 2020) hebben we de telefonische hulplijn met 5.945 euro kunnen ondersteunen. Dit was voldoende om de telefoonlijn tot eind juni te bekostigen. Helaas

is het ons niet gelukt iPeace gedurende de tweede helft van 2021 ook financieel te ondersteunen. De fondsen die we aanschreven reageerden vaak niet op onze verzoeken. Dit heeft vermoedelijk te maken met de coronacrisis. Vanwege deze crisis hadden veel projecten in binnen en buitenland geld nodig en was er dus veel concurrentie. Bovendien konden verenigingen, bedrijven etc. vanwege de lockdowns geen activiteiten (zoals een sponsorloop of verkoop van tweedehands spullen) ontplooiën om non-profit organisaties zoals de onze te ondersteunen. Gelukkig heeft het iPeace team toch het benodigde geld bij elkaar kunnen sprokkelen om de telefoonlijn ook in de tweede helft van 2021 te financieren.

Financiële verantwoording

Inkomsten en Uitgaven

Hieronder is de begroting weergegeven die voor 2021 was opgesteld. De doelstelling voor 2021 was om bij te dragen aan de Rechtswinkel in Huye en de mobiele variant van de Rechtswinkel. Vanwege de aanhoudende coronapandemie is ervoor gekozen om voor 2021 een bescheiden begroting op te stellen.

Begroting 2021			
Inkomsten		Uitgaven	
Fondsen	3000	<i>organisatie</i> Bankrekening	175
Crowdfunding	500	Website	175
Donaties	500	controle jaarrekening	150
Eigen vermogen	458,06	<i>projecten</i> Rechtswinkel Rwanda	2500
		Mobiele rechtswinkel	1000
		<i>overig</i> Onvoorzien	75
Totaal	4458,06	Totaal	4075
Balans			383,06

De daadwerkelijke inkomsten en uitgaven zijn weergegeven in onderstaand overzicht van baten en lasten. Het is in 2021 helaas niet gelukt om fondsen te werven voor de Rechtswinkel. Het overzicht van baten en lasten wijkt dan ook sterk af van de begroting. Dankzij gulle private giften is het ons gelukt om een bijdrage te leveren aan het telefoonnummer van de Rechtswinkel van €1200 euro. Dit bedrag is toereikend voor exact 6 maanden salaris voor degenen die het telefoonnummer van de rechtswinkel opereren. De €2 betreft een verlate betaling van de crowdfundingactie uit 2020.

Overzicht van baten en lasten 2021

fondsen	0	pakketkosten bank	123,40
crowdfunding	2	provisie bank	12
donaties	1350	kosten website	169,14
corporate sponsors	0	Rechtswinkel	1200
		overige kosten	0
		Resultaat	-152,54

Balans

Onderstaande balans geeft de financiële situatie van SIPHR weer op 31-12-2021. Omdat SIPHR geen vaste activa of inventaris bezit en er geen kortlopende schulden zijn, zijn de liquide middelen in beide boekingsjaren gelijk aan het eigen vermogen.

Balans 31-12-2021

	31-12-2021	31-12-2020		31-12-2021	31-12-2020
liquide middelen	€305,52	€458,06	eigen vermogen	€305,52	€458,06
vaste activa			kortlopende schulden		
inventaris					
voorraden					
debiteuren					
voortbetaalde kosten					
TOTAAL	€305,52	€458,06	TOTAAL	€305,52	€458,06

Het eigen vermogen van de Stichting is opgebouwd uit het eigen vermogen op 1 januari 2021 en het resultaat over 2021, zoals weergegeven in onderstaande tabel. Er is een negatief resultaat van €152,54 behaald. Daarmee zijn de uitgaven iets hoger dan de inkomsten.

Eigen vermogen

eigen vermogen 01-01-2021	458,06
resultaat 2021	-152,54
eigen vermogen 31-12-2021	305,52

Toekomstplannen

Uiteraard hoopt SIPHR net als iedereen dat de uitbraak van het Covid 19-virus zo snel mogelijk onder controle is. Dat zou voor ons en onze partnerorganisatie iPeace betekenen dat we mensen met juridische vragen weer op het kantoor van de Rechtswinkel kunnen ontvangen en dat de medewerkers van de Rechtswinkel weer ter plaatse trainingen kunnen geven over relevante juridische thema's. We zijn blij dat ondanks alle uitdagingen, iPeace het afgelopen jaar rechtshulp heeft kunnen verlenen aan heel veel cliënten. Het komende jaar zullen we ons daarom blijven inzetten om financiering te verwerven voor de Rechtswinkel.

Het succes van de telefoonlijn geeft aan hoe groot de behoefte hieraan is bij onze doelgroep. De bedoeling is dan ook om in de toekomst de gratis telefoonlijn in stand te houden, naast de fysieke Rechtswinkel. Ook als de coronamaatregelen versoepeld of afgeschaft worden, is een telefoonnummer waarop onze doelgroep de Rechtswinkel kosteloos kan bereiken zeer waardevol. Cliënten van de Rechtswinkel zijn soms meerdere dagen te voet onderweg om deze te bereiken. Onze doelgroep bestaat voor een groot deel uit vrouwen. Zij moeten soms hun gezin achterlaten en dagen lopen om bij ons gratis rechtshulp te krijgen. Voor hen biedt een speciaal telefoonnummer dat ze kosteloos kunnen bereiken uitkomst. Wij streven er daarom naar om hiervoor structurele financiering te vinden zodat het telefoonnummer ook na afloop van de coronacrisis, in gebruik kan blijven.

Het bestuur

Helaas heeft Jorien Bakker besloten het bestuur van de Stichting te verlaten. Wij zijn haar veel dank verschuldigd voor haar jarenlange inzet. Dit betekent dat wij volgend jaar op zoek gaan naar een of meer nieuwe bestuursleden. Wij hopen daarbij ook iemand aan te trekken om zich meer met de sociale media bezig te houden. Op dit moment is de stichting actief op Facebook (www.facebook.com/siphr) en LinkedIn (www.linkedin.com/company/stichting-initiatives-for-peace-and-human-rights).

Utrecht, juni 2022

© tekst: Stichting Initiatives for Peace and Human Rights

© foto's: iPeace Rwanda en SIPHR